

Lichen sclerosus

Hvad er lichen sclerosus?

Lichen sclerosus er en kronisk hudsygdom, som kan forekomme overalt på kroppen. Den kan opstå i alle aldre men ses hyppigst efter overgangsalderen.

Der findes ikke nogen dansk betegnelse for sygdommen. Lichen sclerosus er ikke smitsom.

Hyppigste symptomer

Kløe og svie pga. rifter.

Udseende og symptomer

Huden bliver ofte bleg og hvid pga. nedsat pigment, kan både være fortykket og hård, evt. rynket samt tynd og sårbar, kan snævre ind og skrumpe lidt (oftest ved utilstrækkelig behandling). Sygdommen er ofte stærkt kløende (mistolkes derfor ofte som svampeinfektion) og sviende med hud, der let revner. Det er ikke sjældent, at der opstår små blødninger, hvilket resulterer i en rød-/blålig mørk misfarvning.

Der findes ingen behandling, som kan helbrede sygdommen, men ved behandling med birenrebarkhormonsalve kan generne næsten forsvinde eller holdes nede. Vedligeholdelsesbehandling afhænger af sværhedsgrad.

Hvorfor får man sygdommen?

Grunden er ukendt men kan muligvis skyldes en autoimmun sygdom, dvs. at man danner antistoffer mod sit eget væv. Sygdommen opstår således pludseligt uden kendte provokerende faktorer. Kan være arvelig.

Diagnosen

Diagnosen stilles ved en lille vævsprøve efter anlæggelse af lokal bedøvelse. Nogen gange er det nødvendigt at sy såret med selvopløsende tråd. Såret holdes rent med vand. Ved blødning komprimeres (trykke på såret) med et stykke toiletpapir.

Efter ca. 4-6 uger har vi svar på vævsprøven.

Hvis du får blødning, smerter eller feber i løbet af de første dage, skal du kontakte Klinikken, din egen læge eller lægevagten.

Lokalisation af sygdommen

Symmetrisk, oftest omfattende klitoris og de små og store kønslæber, men kan ses i mellemkødet og ned mod endetarmen. Kan forekomme overalt på kroppen. Går ikke op i skeden.

Indledende behandling (afhænger af sværhedsgrad)

1 måned: Smør med Dermovat salve om aftenen før sengetid.

2.måned: smør med Dermovat salve hver anden dag

3 måned: Smør med Dermovat salve 2 gange om ugen (f.eks. mandag og torsdag).

Ved manglende effekt skift til Protopic.

Vedligeholdelses behandling

Dermovat 1-2 gange om ugen ved sengetid.

Evt. Ovestin creme 2 gange om ugen hvis vi har aftalt det.

Kontrol

Efter 3-4 mdr. Herefter 1 gang årligt ved egen læge. Dog hyppigere ved symptomer, sår, som ikke heler eller nyopståede fortykkelser.

Hvad kan jeg selv gøre?

Undgå at irritere huden da dette forværrer tilstanden. Dup med køligt vand i stedet. Det vil midlertidigt få kløen til at forsvinde.

Undgå sæbe. Nøjes med at vaske dig med vand 1 gang dagligt. Det er en god idé at bruge en fed uparfumeret creme/salve hver gang du har været i bad (og gerne flere gange dagligt), f.eks. fedtcreme. Dette for at undgå udtørring af huden. Ved meget sarte slimhinder anbefales f.eks. mandelolie på en tot vat, alternativt intim vaskeolie fra Verigentle, som du tørrer dig med, inden du går i bad. Når du tørrer huden, må du ikke gnide for hårdt. Dup evt. huden tør.

Undgå at gubbe, rive og kradse i området.

Brug løstsiddende tøj og undertøj. Desuden anbefales at ligge uden trusser om natten. Området heler bedst, når det får luft. Alternativt anvende løse bomuldsbukser eller silketrusser.

Undgå anvendelse af parfumeret vaskemiddel og skyllemiddel. Anvendelse af trusseindlæg og bind så lidt som muligt.

I forbindelse med svømning i havvand eller klorvand anbefales at smørre med fedtcreme inden.

Ved smerter under samleje anvend et smørremiddel, f.eks. mandelolie, intim-gel (Vivag) + evt. Xylocaingel (lokalbedøvende) 15-20 min. før samleje..

Prognose

Der er sammenhæng mellem lichen sclerosus og hudkræft. Sandsynligheden for at udvikle kræft ved lichen sclerosus er mindre end 5 %. Det er derfor vigtigt, du passer dine kontroller.

Læs mere på:

www.lichensclerosus.dk